

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:
 в Австрії:
 на цілий рік . . . . 20 кор
 на пів року . . . . 10 кор
 на чверть року . . . . 5 кор
 на місяць . . . . 1-70 кор
 За границею:
 на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Подорожче число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових ісаїямів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.
 Редація, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1 пл. Домбровського (Харунцями). Експедиція місцем в Агенції Соколовського в пасажи Гавемана.
 Рекламіи збертає ся лише на попереднє зостереженє. — Рекламіи неопечатані відли від порта. — Оголошенє звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносення по 30 с. від стрічки.

Промова міністра-президента в бюджетовій розправі.

(X) Три роки минуло з того часу, як посольська палата державної ради обрала над бюджетом. Ческа обструкція спинила була відтак усяку роботу, а парламентарну задачу обняв тоді знов §. 14-тий. Від кількох днів веде ся тепер знов загальна розправа в посольській палаті над бюджетом на р. 1905 і вже та сама обставина, що державна рада повернула до своїх найперших задач, знаменує сей зворот, який проявив ся з того часу, коли керму правительства обняв бар. Гавч. Спокійна предметова розправа бюджетова по важких роках бездійної обструкції, сеж вже такий певний успіх. А успіх сей набирає тим більшого значіння, наколи глянемо на той бік Литави, де важке пересилєне по сой мових виборах може довести і до поважних трудностей в Австрії. В такій отже хвилі, коли розходить ся о захист жизничних інтересів держави, а особливо і країв австрійських, набирає та подія тим більшого значіння, що державна рада віджила по довшим просянєм може знов сказати своє важке слово про справи, які доторкують ся інтересів Австрії.

Тим то з вірадою міг міністер-президент зазначити, що рада державна, хоч пізно, але ще не за пізно зрозуміла досягність сучасної хвилі і станула до роботи, щоби постояти за права і становище, яке прислугує тій половині монархії. Та ціль зєдинить всі сторонництва державної ради до спільного ділання і се в тій хвилі найважнійша задача австрійської політики державної. Бар. Гавч вказав для того на се, що змаганєм правительства буде, піддержувати роботу державну раду і все усувати, що могло би викликати новий розстрій і розлад. В тім напрямі отже треба розуміти вислів міністра-президента з 24. січня про «самостійні постанови» правительства, котре не думає проти ніякого сторонництва

виступати неприхильно. Правительство застерігає собі не лише в національних справах самостійні постанови, але в усіх справах, які оно має заступати.

Се місце промови міністра-президента зробило добре вражєнє, що правительство застерігає собі свободу ділання, з якою виже ся також почутє одвічальности. Палата прийала отже з вдоволенєм сю заяву міністра президента, що правительство хоче мати знов провідне становище супроти парламентарних сторонництв.

Окрім того зазначив міністер президент становище правительства і в тій справі, котра висуває ся як темна і грізна хмара на державним овиді, а іменно дав вираз тим привожним почуваням, якими все населєне австрійських країв, як і посольська палата перенята, сучасними відносинами в Угорщині. Посольська палата повинна стояти на сторожі своїх прав і не дати ся заскочити подіями, а слова бар. Гавча зробили в тім напрямі в палаті корисне вражєнє, що правительство слідить бачним оком сі події тогочасної Литави і приготовленє на всякі можливі випадки. Міністер-президент зазначив, що правительство стоїть на основі закона угодового в 1867. р. і готово з угорским правительством довершити всі уладженя. Але можливо, що з угорского боку виступлять з новими домаганьями, котрі можуть захитати підвалинами спільности і що може виринути само питанє спільности. Слова сі бар. Гавча кажуть догадувати ся, який далекосяглий обсяг може захопити угорске пересилєнє і що оно може доторкнути ся політичної і економічної спільности держави. Тимто австрійске правительство мусить стояти бачно на сторожі інтересів країв австрійських, а також сего великодержавного становища, витвореного історією і змаганьями найліпших сил держави. Бар. Гавч відкликав ся отже о підмогу в тих змаганьях правительства до державної ради, а як раз та гроза безбєзпечности може зєдинити сторонництва доси розєдинєні. Державна рада, котра на ново віджила,

буде отже мати велику задачу, постояти за права і інтереси австрійських країв і народів, наколиб угорскі забаги їм ставали небезпечними.

Конференція краєвих виділів.

В соймовій палаті долішно-австрійского сойму у Відні зібрани ся вчєра на конференцію репрезєнтанти всіх австрійських виділів краєвих з виємкою триєстенского. Зібраних повитав маршалок долішно-австрійского сойму довшою промовою, в якій сказав, що цїлю конференції є акція задля санації краєвих і громадских фінансєв, як також змаганє, щоби громадам і автономічним властям краєвим відобрано частє справ в порученого обсягу ділання. Наконєць згадав про внесєне краєвого виділу Ієтрії, щоби конференцію признано постійною інституцією.

Др. Гесман (Долішна Авєстрія) замість дотєпершньої системи додатків до державних податків, бажає витворєня самостійних податків для країв, іменно ґрунтового, домово-класового-члєншого, через що доходи країв піднесли би ся о 70 мільонів корон.

Др. Фукє (Моравя) жадає відшкодованя для країв в разі увільненя особисто-доходового і податку від краєвих додатків на дальше по р. 1908. З люкєсових податків бесїдник не надїє ся знатних доходів. Др. Геральді (Чєхи) промовляв за переказанєм частє державних податків краєм. Др. Дершата (Стирія) закидає правительству, що не причинює ся до санації краєвих фінансєв. Оно повинно відступити частє своїх податків краєм, а краї повинні більше підирати села і повіта в їх господарчі.

Др. Гесман висказує бажанє, щоби дискусія ограничала ся до податків: ґрунтового, особисто-доходового і посередних, особливо податку від пива. В тім напрямі промовляв бр. Сєделїцьки (Шлєзк), ґр. Гоеє (Каринтия), який підносить, щоби на всякий спосіб держава стягала податки, др. Ончол (Буковина) і ще кілька бесїдників, після яких перєрвано наради.

На бенкеті, устроєнім учасниками конференції промовляв між иншими бар. Гавч і запе-

ДИКА ЗВІРИНА

(Freiwild).

Штука в 3 актах Арт. Шнїдлера.

Перевіс для рускої сцени Йосєф Стадник.

(Дальше).

ФОГЕЛЬ (котрий слугав з занятєм). Так думаєш?

РОНШТЕДТ. Розуміє ся. (Показує на Павла) А той пан має може які близькі зносини з тою акторкою?

ФОГЕЛЬ. Так дуже близькі они не є. Інше був би пішов за Кариньским.

РОНШТЕДТ. Миб єго не пустиля.

ФОГЕЛЬ. Диви ся, вертає!

ВЕЛЬНЕР (до Павла). Заволодїй над собою!

КАРИНСКИЙ (спокійно). Сервус! — Твоя виграна!

ФОГЕЛЬ. А бачиш. Я тобі говорив. Шкода, що в театрі нема другої такої, — я дав би тобі реванж.

РОНШТЕДТ. Бачиш, сего міг ти собі заощадити!

КАРИНСКИЙ (виглядає склянку, до Павла) Пан Рєннїнг, як бачу — усміхає ся!

ПАВЛО. Усміх — ознака доброго гумору!

ФОГЕЛЬ. Вєї сьмізмє ся з твого упору.

КАРИНСКИЙ. Зовсім того не бачу. Тільки пан Рєннїнг єсть виїмково сього дня так добре розположений! А наколиб не осьмілив ся єпитати, що є причиною того незвичайного гумору?..

ПОЛЬДІ (спостєрїгає, що заносить ся на бучу — стає ся дуже «correct»).
 ФОГЕЛЬ (хоче відєрнути увагу). На твоє здоровлє, Кариньский!

РОНШТЕДТ (тихо, але остро до Кариньского) Перестань! Досить того!

КАРИНСКИЙ. Як бачу, пан Рєннїнг не хоче менї зробити тої чєсти і виявити причини свого доброго гумору?..

ФОГЕЛЬ. Дай спокій! Чого хочєш? Таж ми всі в добрім гуморі!

КАРИНСКИЙ. Може бути. Однак я рад би дізнати ся від пана Рєннїнга.

ПАВЛО. Жалую дуже, але не почуваю ся до обовязку оправдуватись... (хоче відійти).

КАРИНСКИЙ. Однак здає ся менї, що

пан Рєннїнг зачав усміхатись в хвилі, коли я повернув. А може ошибаю ся?

ПАВЛО. Може...

КАРИНСКИЙ. Може пана Рєннїнга втішило се, що я програв заклад?

РОНШТЕДТ. Пана Рєннїнга твій заклад мало обходить.

КАРИНСКИЙ. Пана Рєннїнг, — чи дійсно так?

ПАВЛО. О скілько бачу, вам залежить на продовженю сєї розмови?

КАРИНСКИЙ. Дійсно.

ВЕЛЬНЕР. Даруйте, пане, але се нас обходить дуже мало.

КАРИНСКИЙ. А прєдївє може трохи... Представте собі, панове, коли я хотїв панні Рїдєль своє запрошенє лично повторити, — застав... дєрї замкнєні...

РОНШТЕДТ. Мож було надїяти ся...

КАРИНСКИЙ. Я залукав — не відчинила менї. Виявив своє прїзвищє і знов не одержав відповіди...

РОНШТЕДТ. Але пощо нам се розказуєш?

внів, що правительство буде старати ся, щоби ухвали, які западуть, як найкорше стали переведені в житє і тоаствував на розвій коронних країв.

3 державної ради.

Між відчитаними вчера інтерв'єляціями находит ся пос. Да шинського в сиріві поведєня властей супротив каси хорих в Коломиї. По відповіді міністра скарбу дра Козла на кілька інтерв'єляцій, приступлено до дальшої дискусії над бюджетом. Після промови пос. Сокупа, заняв слово пос. Тамбозі, уномяючи ся за італійский університет в Триєсті та полагаюченє національної справи в Тиролю. По промовах пп. Бавмгартена і Пахера замкнено дискусію і вибрано генеральними бесідниками пос. Шейфера за і Бакеу против.

По промовах генеральних бесідників пос. Романчук зажадав голосу до фактичного спростованя і полемізував з оводішною промовою пос. Стажиньского. Між иншим бесідник заявляє, що ухвалений галицким соймом закон про ревові оселі має на цілі кольонізувати східну Галичину польськими кольоністами, щоби Русинів виперти зовсім з репрезентаційних тіл і надати краєви виключно польську ціху. Інші соймові ухвали, віднесені пос. Стажиньским, як концесії для Русинів, з виїмкою станиславської гімназії, не мають для нас жадної вартости, а почасти є шкідливі. Промову пос. Стажиньского характеризує зарозумілість і ароганція сеї партії, в якій руці лежить ціла адміністрація Галичини і судьба руского народа. — Бюджет переказано в голосованю бюджетовій комісії.

Палата приступає до другої точки дневного порядку, с. є. до звіту комісії про правительственне предложєне дотично рефундації. По промові пос. Штайнвендера, як референта, президент перервав наради.

Пос. Брайтгер запитує президента, чи хоче поспитати президента кабінету, яке становишко займає нове правительство супротив будови каналів, бо ходять чутки, що ся будова має бути зовсім занехана. Президент оставляє бесідникови звернути ся з дотичною інтерв'єляцією до правительства.

В сій хвилі розійшла ся чутка про аферу гр. Штернберга, який в т. зв. мраморній салі парламенту побив кореспондента Narodni-x Listiv, п. Пеніжка. Занимає голос пос. Крамарж: Як раз я був свідком тумної сцени — каже. Пос. Штернберг, який на посліднім засіданю палата послів закинув цілому чеському дневникарству спродайність, тепер дав ся ширвати до чинного зневаженя заступника Narodni-x Listiv, який сповнюючи свій обовязок, на містячу ся в сій промові інсинуацію, відповів в своїй часописи. Штернберг бив по голові палицею кореспондента Пеніжка. (Голос: Навав на него з задю!) Так і є, з задю, а відтак поспішив до льокалю, до якого вступ дневникарям зборонений. (Голос: Слухайте!) Не хочу довше розводити ся над сим поступком. Сумне, що здичине в публичнім жи-

ттю дійшло так далеко і що власне репрезентант чеської народности посунав ся до сего. Занятую тільки президента, чи готов висказати жалє з причини сеї події, бо думаю, що президент є тут найвисшою власттю, що стоїть на сторожи добрих обичаїв в сім будинку. (Потакування). Можемо принайменше жадати, щоби президент виявив свій погляд в сій справі.

Президент Фетер висказує жалє, однак заявляє, що не має средств, щоби заобічи таким вибрикам, тож оставляє заатакованому удати ся на судову дорогу. На сім замикає засіданє і назначає слідуюче на ний.

Япаньско-російська війна.

Жінка ген. Куропаткіна звернула ся до петербурьких дневників з просьбою о опублікованє денені, яку одержала від свого мужа, а в якій доносить, що стан єго здоровля є вповні вдоволяючий. Отже показує ся, що так вістки про єго уступленє, як і про лихий стан здоровля знов були тенденційною вигадкою для затемненя правдивого стану річий. З боевища нема нових вістий. Попри оруже воюють Япанці і друкованим словом, насилаючи на російські постерунки відозви, в яких звивають воєнків до капітуляції, бо япаньским полонникам дуже добре живе ся в Япанії. На те із російської сторони видруковано письмо, в яким висказує ся здивованє, що Япанці воюють таким оружем зради, бо і полоненням Япанцям в Росії так добре, що они навіть не думають про поворот до вітчизни, коли тимчасом Росіяни, інтерновані в Япанії, з туги дожидають хвилі, коли зможуть повернути до рідного краю.

В Порт-Артурі Япанці хотять змусити всі приватні особи до виїзду, щоби загарбати їх приватну власність. Російский посол в Пекині запротестував против сего в япаньским правительстві через французского посла. Російский консуль в Чифу довадав ся, що 2500 ранених і хорих з Порт-Артура Япанці хотять перевезти до Чифу. Консуль поробив кроки, щоби сему заобічи, бо в Чифу нема жадних средств і можности ліченя, тож в остаточности радше перевести всіх з Дального до Росії.

З Лібави телеграфують, що відїзд третьої ескадри відбув ся в присутности команданта маринарки вел. кн. Алексея і управителя міністерства війна Бірілєва. На чолі ескадри плыв «Гермок», щоби ломати лід, потім «Володимир Мономах». З Порт Сейд доносять, що ген. Штесель, який прибув там разом з 537 офіцерами і воєкама з Порт-Артура, виїхав вчера на поможі корабля «Св. Николай» до Одеси.

Новинки.

— Календар. В суботу: руско-кат. Агафії; римо-кат. Флявіана, Сам. — В неділю: руско-кат.: Вукола, Юліана; римо-кат.: Конрада.

— «Король Едіп». З кругів гімназійальної молодіжи просят нас звернути увагу, що нинішню виставу Софоклевої трагедії «Король Едіп» в

Ронштедт і Фогель здержують. Сильне порушенє також і при інших столах.

РОНШТЕДТ. Ходи, ходи!...

КАРИНСЬКИЙ. Пустіть мене! Я єго!...

ФОГЕЛЬ. Ходи, тепер не можеш єму нічого зробити... (чим раз сильнійше порушенє — всі поставали).

ВЕЛЬНЕР. Ходи, чувш, Павле, ходи! вже!...

ПОЛЬДІ. Ти зробив як слід. Він тебе обидив, отже... (відгодять трюхи на право. Навкругу Кариньского зроладить ся товпа людей. Ронштедт і Фогель заспокоюють єго і на силу виводять).

ПАВЛО (зовсім успокоїв ся). Розуміє ся, що я зробив добре.

ПОЛЬДІ. Не потребує тобі хіба говорити, що можеш числити на мене.

ВЕЛЬНЕР. Очевидно і на мене.

ПАВЛО (дивить ся на обох). Ах — так???

— Дякую вам. До побаченя!... (скоро виходить).

К о н е ц ь 1-го а к т у.

(Дальше буде).

салі «Гвизди» пічне ся сейчас по 7. годині, тому публіка зволить вчаснійше зібрати ся в салі.

— Вечерниці з танцями устроєє у власнім льокалі тов. о «Руска Бєсїда» у Львові для своїх членів з родинами в суботу дня 18. с. м. Вступ і К. Початок о 9 год. вечером.

— Зі Скалата. Загальні збори Повітового товариства кредитового будуть дня 3. марця с. р. о 2 год. по полудни у власнім домі тов. а.

— З Тернополя пишуть нам: Недавно тому, бо 1. лютого с. р. відбували ся в Тернополі загальні збори філії Тов. а педагогічного. На них не явив ся ані оден професор гімназії — а є їх при рускій гімназії 19 — і се вразило всіх учасників зборів; про се була недавно згадка в «Руславі». Вчера с. є. 14. лютого відбули ся тут збори Тов. а св. Николая, котре опікує ся гімназійальною молодіжю. Здавало би ся, що тим товариством повинні інтересувати ся в першій ряді професори тутешної гімназії, бож оно подає помічну руку ученикам рускої гімназії, стремить до тої самої мети, що і провідники: виховати ім на пожиточних членів руского народа. Але участь тих педагогів на згаданих зборах ограничила ся сям разом до пати, себ то тих, котрі мали перед загальними зборами виступати зі звітами, прочі сиділи спокійно дома.

— Ворог пожарних «Соколів». Зі Станиславщини доносять нам про дуже сумну прояву. Отсе недавно заложено в Павелчи пожарну філію «Сокола». Сейчас найшов ся непрошений опікун в особі академіка Д. С. Не хочючи допустити до основаня «Сокола», морочить селянам голови, що «Сокол» то польське товариство, та що місцевий парох за заложєнє філії дістав від «япанів» 200 чл. навіть аж 300 злр. Факт тим сумнійший, що добродій Д. С. уважає себе за великого патрота і організатора народу. Маємо однак надію, що селяни пізнають ся на єго патротиєзмі і змркують, хто їм бажє добра, а хто насланий «япанами». — Вол. К.

— В справі пенсій для звів і сиріт пє сьвящениках. В державній раді поставив пос. др. Столя вносєнє в справі підвишеня конгрюи, а пос. Романчук додав, що треба би щось і для звів і сиріт по сьвящениках зробити. До сего пишуть нам з перемискої єпархії: Подає ся до відома, що дня 24. л. січня в Перемисли на зібраню відпоручників деканальних фонда вдовичо-сиротиньского ухвалєно на вносєнє о. К. Кузика з Бєска, випечатати петицію після взору з Korrespondenz-Blatt-у з додатком, що вдовам і сиротам по сьвящениках належить признати сталу пенсію після конгрюи мужа, зглядно вітця, цілком так як дієсь в урядництві державнім. Петицію (друки) має ся вислати до всіх деканатів цілої Галичини і відослати до Відня. Поспіх потрібний! Годило би ся задумати над тим, чи не вислати би депутації з всіх єпархій? В склад депутації, що причинилась до підвишеня конгрюи законом з 1898. р. входили: з львівської єпархії оо. Танчаковский з Дунаєва, Давидик з Тухлі і Тавлякевич з Закомаря; з перемискої єпархії оо. Кузик з Махнова і Крушинський з Сєлеск; із станиславської єпархії не було нікого. Головно ходить о вносєнє петицій до парламенту (взорєць петиції ми вчера подали — Ред.). В 3. ч. Korr.-Blatt-у згадно, що і євангелицкі пастори вислали депутацію до монарха і міністрів в справі підвишеня конгрюи. Наше духовенство не повинно у власнім пекучим інтересі занедбати сеї пригідної хвилі і піддержати змаганя загалу католицкого духовенства до підвишеня конгрюи.

— Голос російского органу про українську мову. Петербурьскє «Наша жизнь», орган ліберальний, написала на тему зборони української мови: «Мертвою буквою закона не загамуєш могучих домагань жатя. Мало помалу, несмысливо й нерішучо, люди, зрозумівши сю незаперечну правду, беруть ся за діло. Відомо з доповідю, якою симпатією тішились свого часу релігійні поучєня сьвященика о. Грєчулєвича в українській мові. А тепер кременецкий єпископ Амвросий (вікарій волинської єпархії) поучає наряд українською мовою при обїзді єпархії і по єго власному авторітетному свідочству — се дуже подобаєсь народови і очевидячки впливає на наряд благотворно (гляди: «Волинські Єпархіяльня Вѣдомости» ч. 22.). Д. 14. серпня 1904 р. преосьвящєний Амвросий виглосив проповідь в українській мові навіть в Почаївській Лаврі!... «Пора — пише дальше «Наша жизнь» — давно пора зняти з української мови тяжкі кайдани указу з 1876 р. Пора дати мільонам російської України змогу користуватись своєю мовою — не тому (закінчимо словами професора львівского університету К. Студиньского), що Бандтке назвав єї найлучшою зі всіх між усіма славянськими мовами а Міцкевич найлучшим з між руских нарічій; не тому, що Бодяньский звеличав єї поетичність й музикальність і ставить єї на рівні з мовами грецкою й італійскою; не тому, що Коубек і Мацевский признали єї лучшою від чеської мови; не тому, що Москаль Даль (Луганьский) ставив єї више від московської — але тому, що ова їм, Українцям, рідна».

КАРИНСЬКИЙ (встає). Розказую єє панови Рєннїнгові, котрий все ще, як бачу, весело настроний, бо безнастанно усміхає ся... Так двері були замкнені, так єсть!...

ВЕЛЬНЕР. Ми вже чули про те. Ходи, Павле. Думаю, що...

КАРИНСЬКИЙ (скоро кінчить, ллякаючись, щоби Павло перед часом не відійшов). Ріжві суть причини, задля яких жєнщини двері замикають!...

РОНШТЕДТ (сміє ся). Та розуміє ся, єсли хочуть бути самі!...

ПАВЛО. Так, або коли не хотять прийняти влізливих харцизів!...

КАРИНСЬКИЙ. Як ви се розумієте?

ПАВЛО. Думаю, що говорю досить ясно!

КАРИНСЬКИЙ. Тому панови подобає ся сказати, що се влізливість, наколи поручник Кариньский хоче мати на вечері якусь там дівку з театру!...

ПАВЛО (ударяє єго в лице). Блавно!

КАРИНСЬКИЙ (звстає ся за лівий бік, мов би шукав шаблі, отісля хоче кинути ся на Павла).

— **ВПов. Іван Нзуй-Івзідький** складає огляд ширю подяку всім поодиноким особам і всім інституціям у Галичині й на Буковині, що пошанували його присланими телеграмами, адресами й привесами в часі 35-літнього ювілею його применницької діяльності.

— **Обчислім ся!** Виділ Руского Товариства педагогічного надіслав нам огляд відозву до поміщення: Просить ся всі заряди бурс і дівочих інститутів подати на адресу «Заряд бурси Товариства педагогічного» у Львові ул. Вірменська ч. 2 ось які дані: 1) Коли і ким бурса заложена? 2) Кілько бурса удержувала і удержує учеників і якого заводу єуть їх родичі? 3) Кілько з удержуваних учеників удержує бурса даром? 4) Яка є плата в бурсі: найвисша, найнизша і середня кожного року? 5) Кілько коштує удержане одного ученика загалом; з того кілько на помещане, харч, опал і услуги? 6) Хто провадив і тепер провадить заряд економічний бурси, хто пагляд педагогічний? 7) Чи бурса має земельні фонди, легати або довга? 8) Пересічна сума добровільних датків в поодиноких роках і котрого заводу люди найбільше жертвують на бурсу (подати в процентах)? 9) Кілько вихованців бурси є вже на етнографічних; чи відірають бурси своїми датками, особливо ті, котрі їх виховали і чи беруть участь в публичнім життю та загалом народній роботі? 10) Під якою фірмою (Просвіти, Товариства педагогічного, приватною чи якою іншою) бурса заложена і провадить ся, Точну відповідь на повисні питання просить ся прислати на вказану адресу як найшвидше.

— **Військова бранка**, в окрузі ц. і к. команди 10. корпусу в Перемишлі відбуде ся в отсах місцевостях і речинцах: Жура-во 1—4. марца, Жидачів 6. і 7. маїца, Миколаїв 9—11. мар., Калущ 1—11. мар., Рожнятів 13—16. мар., Далина 18—24. мар., Болехів 27—30. мар., Сколе 31. марца до 6. цвітня, Стрий 8—15. цвітня, Перемишль 2—11. марца, Кривча 13—15. мар., Бирча 17—22. мар., Доброміль 24—30. мар., Белезів 1—10. цвіт., Днів 12—15. цвіт., Колбушева 1—11. мар., Тарнобжег 13—22. мар., Милець 24. марца до 7. цвітня, Стражів 1—7. мар., Рясів 8—24. мар., Дембиця 27—30. мар., Ричниця 31. марца до 7. цвітня, Кросно 1—11. марца, Римаів 13—16. марца, Буковеско 18—22. мар. Сяно 23—30. мар., Лютовиска 1 і 3. цвітня, Устрики долишні 5. і 6. цвіт., Балгород 8—11. цвіт., Ліско 13—17. цвіт., Дообоч 1—16. марца, Самбір 17—30. марца, Старий Самбір 31. марца до 27. цвітня, Турка 8—17. цвітня, Яворів 1—6. мар., Кривокоць 8—11. мар., Мостиска 13—8. мар., Судова Вишня 20—23. мар., Городок 24—30. мар., Янів 31. марца до 3. цвітня, Рава руска 4—18. цвітня, Рудки 27—30. марца, Комарно 31. марца до 4. цвітня, Переворк 1—7. марца, Ланцут 8—15. мар., Лежайск 17—24. мар., Ярослав 27. марца до 1. цвітня, Радимно 3—6. цвітня, Сянова 8—12. цвітня, Цішанів 5—11. цвітня, Любачів 12—18. цвітня.

— **Пожар** в Бучові, переміського повіта, знищив дня 11. с. м. 34 господарства. Погорільці остали серед зими в крайній нужді. Для помочи погорільцям завязав ся комітет і просить о датки, які належить вислати на руки о. Йосифа Преторіуса, пароха в Бучові, п. Медика.

— **Подяка.** Виділ бур-я ім. св. Онуфрія в Ярославі не можуть, якби належало, винагородити ВПов. Пана інженера Г. Мельничука з Ярославля за его труд, піднятий при будові дому для сеї бурси, складає ему на сім місяці сердечну подяку за его працю, як і за так совісне і умітне викінчене будови. — За Виділ бурси: о. *І. Хотинський* предсідатель, о. *К. Хотинський* секретар.

— **Подяка зі Снятина.** Зложили жертви (в коронах) на снітинську бурсу «Шкільної Помочи» від д. 13. жовтня 1904. отсі Вп. Доброді: Стельмах, Заболотів 2, Семен Ручка, Львів 6, гром. Рудники 2-20, о. Пасічницький, Рудники 1, громада Орелець 0-59, Василь Тумак, Снятин 0-80, Юрій Гнатюк, Краків 3, Семен Кульчицький, Львів 6, громада Снятин 2-64, др. Василь Шмигельський, Франція 20, о. Дроздовський зібрав 15-46, Николай Туран зібрав 49-14, др. Андроник Могильницький 10, Кашкан, Снятин 1, Шмигельський, Белезів 6, Гардуський, Снятин 2, Юрій Гнатюк, Краків 3, др. Гнатюк, Шлеск 4, громада Русів 20, громада Снятин 100, громада Книже 10, о. Дрогомирський 2, Дмитро Ластовецький 1, Юрій Павлюк 1, дрібні датки в Кляжу 1-10, о. Калитовський і брацтво церковне в Трійці 7, Юрій Гнатюк, Краків 3, громада Красноставці 1, складка на соборччку в Микитинцах деканат північний: ВПр. о. Емануїл Лисенецький, Космач 4, о. Йосиф Харжевський, Сонів 2, о. Данилович, Іспас 2, о. Іван Рогужинський, Шешори 2, о. Николай Смалко, Брустури 1, о. Андрей Завадзкий Микитинці 3, о. Ануфрей Семіон, Півень 1, о. декан Григорій Тямак, Березів 1, о. Іван Монцібинич, Ключів великий 1, о. Юліян Ставичий, Мишин 1, о. Майковський, Кляждів, о. Яков Андришин, Люча 0-60, о. Николай Кейван, Ключів малий 1, з попередних 0-40, на руки Федорчука Іллі зложили (в коронах): ВПр. о. Лукашевич, Задубрівці 4, о. Федюк, Красноставці 2, о. Вакулинський, Русів 2, Шмигельський 1, о. Лукашевич, Задуб-

рівці 4, на юкети зложено 10, о. Вакулинський Русів 2-40, др. Андроник Могильницький 10, о. Лукашевич 2, др. Василь Дутчак Чернівці 20, о. Порфірій Бажинський, радник Кон-сторії тво-ри музичні вартости 10 К. Натураліями спомогли отсі громади: Красноставці, Орелець, Рудники, Снятин, Видишів (о. Попель), Волчківці, Степева, Завальс, Гаванський зі Силтина, а Русова посесор, др. Стефан Янович, Снятин кілька разів по четверті баранини і горнець смальцю. Фіри їздили даром по вітуали: Семена Зівкевича, Михайла Крикличця, Івана Дутчака, Василюго Івана Матеїка, Івана Лашкевича, Андрей Чеховського, всі зі Снятина. Всім Вп. дєскавим Добродім складає Виділ товариства «Шкільної помочи» щирі і сердечну подяку і просить горячо не забувати на тую так пожиточну інституцію, а виділ буде старати ся всіма силами, аби кінчений грін на тую так красну ціль не був змарнований. За Виділ: о. *Филимон Огонювський*, голова, *Ілля Федорчук*, секретар.

— **3 залізниць** З днем 1. січня с. р. запроваджено на пробу білати на частковій простори II і III класи також на віддалени від 1 до 5 км. на час 1, 3, 6 і 12 місяців під уелівями, поданими в тарифі чет для перевозу осіб, пакунків і т. п. з дня 1. січня 1903.

Північно-німецько-галиційськ-полуднево-західний російський рух граничний. — Додаток VI до тарифи часті II знітків, входить в жите з днем 1. марца 1905, о скілько в тм додатку не визначено особно пшного речинца.

— **За стінний календар** Р. Тов-а педаг. прислали на наші руки: ВПр. о. Ів. Калитський з Волиць 1 К; ВПр. о. З. Шмерквський з Печеріжана 1 К; ВПр. о. крил. Ом. Білинський зі Львова 1 К.

— **Для Р. Тов-а педаг.** прислали нам: ВПр. о. І. Пеленський Ч. св. В. В. в Бучачі 1 К; Вехв. Монастир оо. Васильян в Бучачі 2 К.

— **На будову руского театру** прислав на наші руки: ВПов. А. Мельничук з Волчковоць (замість новорічних желань) 2 К.

— **На будову дому „Сокола“ у Львові** прислав на наші руки: ВПов. А. Мельничук з Волчковоць (замість новорічних желань) 2 К.

— **Для убогого ученика** на чесне прислав дальше: ВПр. о. крилош. Ом. Білинський зі Львова 3 К. Разом досі 26 К.

Всячина.

— **Тема дописи.** Черновецька «Буковина» на питане своїх дописувачелів, на яку тему мають писати, подає отсю рад: На тему дописи можна взяти переважну справу зарібків наших селян. До сего могли послужили такі помічні питання: 1) Кілько родин у селі робить лише на своїм полі, а кілько мусить робити і у других, а кілько удержує ся лише із зарібків. 2) Чи люди йдуть на зарібки поза межі села згд. краю або й держави, чи тільки роблять у своїм селі. 3) а) У кого роблять у селі (двір — при ходст о — богаті мужики) і б) яку селу робить роботу? в) чи платно виплучує ся в грошах чи і в натураліях? г) і в якій висрті? 4) Чи люди йдуть на роботу у яку фабрику і яку платно беруть тем? 5) Чи фабрична платня виплнула на підвищене платні робітників рільних в околиці? 6) а) На який рід роботи йдуть за границю і куда саме? б) яку платню беруть там? в) кілько зарібку приносять до дому? 7) Чи лучають ся спора із приводу висрті зарібків і як они кінчають ся. — Розуміє ся, що чим докладнійш і подрібнійш дані — тим ціннійш будуть они. Добути такі вістки в теперішню зимову добу буде мабуть легко кождому сільському інтелігентови і ми будемо за них незвичайно вдячні. Познаве заребкових відосин повинно з часом принести користь цілому народови, а се повинно стати найлюбійшою нагородою для кождого, що схоче зволити наші просьби... З просьбою о відповідь на сі питання, звертаєсь і наша редакція до пп. читачів. Такі дописи були би не лише інтересні для всіх, але і вельми цінні.

— **Поправа раси.** Янівський мікадо гяжко зажурих ся, що его нарід чим раз зростом мале. Мара ліліпутного зросту Янівців спонукала мікада скликати комісію, яка мала обдумати причини і способ заряди сему лихови. Комісія зійшла ся і орекла, що причиною малою зросту Янівців є їхній спосіб сидженя прикучка, відобгавши під себе ноги. Зарядити сему може закон, яким зборонено би в такий спосіб сидати. Комісія рішила дальше для добра вірнопідданого народа мікада, що до зрівняня косооких Янівців з иншими цивілізованими народами, належить Янівцям усунути косоокість поперецним впрівнуванем бров при помочи чорнила або вугля, а жовту церу лица забілювати европейским пудром. Що до ноші комісія не ухвалила нічого позитивного, бо й так між Янівцями і Янівками приймає ся вже парпєка мода, яка з часом заволдіє над теперішнім строем вионві, коли продрє ся аж до зверхних частий одягу.

— **Шкільництво в Сербії.** Після сербских статистичних обчислень було у сербским кородістві з кінцем 1903/4 р. елементарних народних шкіл 1.263 (1.093 мужеских і 170 дівочих). Сил

учительских було у тих школах 2.205 (1.349 учителей і 856 учительок). З початком шкільного року було шкільної молодіжи 121.563 (93.572 хлопців і 26.988 дівчат); з кінцем року спало число школярів на 106.760 (84.799 хлопців і 21.981 дівчат).

— **Ікаровий лет.** Молодий електротехнік Гардет в Лїоні зробив дня 7. с. м. пробу із винайде-ним собою приладом до літання. Одначе в висоті 30 м. випала ему з рук керма, так що нещасний упав на землю разом із своєю машиною. Лиш тій обставині, що прилад утворив рід спадхорону, треба завдячувати, що Гардет не погіб, тільки зломив ногу.

— **Котра ріка є найбільше крута?** Доси тверджено, що ріка Йордан в Палестині має найбільше закрутів. Однак показало ся, що першенство під тим зглядом належить ся ріці Білій в Арканзас в Сполучених Державах півн. Америки. Та ріка є довга на 1000 миль, а если би піла в простій лінії, то єї довгота мала би всего 30 миль. Наші галиційські ріки неурегульовані, а передовсім Дністер, вють ся також як змії кількамилевими колінами, закрутами і викзаками і не уступають в нічим американській Білій ріці.

Наука, штука, література.

— **Шематизмъ всего клира греко-католицком митрополитом архієпархії львівскої на рік 1905.** Львів накладом архієпархіяльного клира, 1905. З друкарні оо. Василиян в Жовкві. Стор. 415, 80.

— **З Шематизму** дізнаємо ся, що львівська архієпархія в 30 деканатах числить 751 парохій, з яких 704 є обсаджєні парохами, 44 завідательми, а 3 доїжджаючими завідателями. Системізованих сотрудниц є 45 обсаджєних, а 9 не-обсаджєних; приватних сотрудниц є 39 платних з рел. фонда, а 5 платних парохами. Свїтских прєсвигерів є 955; між ними: 5 крилошан пралатів, 5 крилошан грєміяльних, 1 в конєпєторєкїй канцєларїї, 850 в душпастврєстї, 2 душпастврїв в церкві у Відні, 1 в Римі, 3 монахів в Римі, 6 війскових капеланів, 47 на учительских посадах, 3 докторандів на університеті в Ієнебруці, 9 експіованих сьвященників, 1 не сповняючих сьвященських обовязків, 28 всїх в Америці і 1 митрополитий капелан. Кандидатів сьвященничого стану є 157. Монахів Ч. св. В. В.: 22 ієромонахів і 10 братів лїяків в 6 монастирях. Монахань: 23 іноків і 41 СС. Служєбних в 2 монастирях. Церков є: 747 матерних, 503 дочерних а 35 каплиць. З парохій є: 48 цєсарєкого наданя, 5 митрополитого, 65 ординарїєтєкого, 535 приватного, а 98 вільного наданя. Аєнархія числить 1.179.621 душ гр.-кат. обряду. Найчисленїйшим є тернопільський деканат (57.063 душ) а найменшїй деканат щирєцький числить 27.580 душ гр.-кат. обряду. Між статистичними датами при кождій парохїї наведено як в шематизмах з послїдних лїт між иншими місцеві рускі товариства, однак ті дані неточні. Досить згадати, що дуже часто подані, що є читальня, але яка, не знати, або не наведено числа членів. Також пропушено сокілєскі і січєві товариства, а се було би також інтересне. Мова в шематизмі народна, правонись етимологічна.

— **Дзєніок ч. 3. з 5. лютого с. р.** містить отсі статєйи з численними ілюстраціями: Дніпро. — Пригоди одного купця. — Князь Сьвятослав. — Про що розказують сніжанки? — Чертомлик. Фр. Михайлова. — Ватикан. — Козача відплата. — Праця і забава.

— **Лїтературно-Науковий Вїстник**, книжка II за лютий 1905, містить: Олекса Коваленко: Славнопом українському повїстєрєві Ів. С. Левіцькому. — Іван Франко: Батьківщина (конець). — М. Старицький: Чарівний сон (далі). — В. Масляк: Відроджений. — Надія Кибальчич: Концерт. — Андрей Чайківський: З ласки родини, повїсть (далі буде). — Фрэнк Норріс: Вир. повїсть (далі буде). — Із француских поєтїв. — Ганна Барвінок: Сьвяте Рїздво на хуторі. — І. Ф.: Сухий пень. — М. Лозинський: Глюсси про міжпартїїні відносина галицьких Українців (конець). — Іван Крєвєцький: Корифей російської критики і українське письменство. — Іван Франко: Львівський театр і народня честь. — І. Кр.: Бібліотека «Народного Дому» у Львові. — Хронїка і бібліографія.

— **Народна бібліотека.** Під сим заголовком почав виходити в Чернівцях новий місячник в роді коломийської «Зорі» накладом Вол. Грабчука. Редакція заповідає, що буде містити статї просьвітно популярні, популярно-наукові, правні і венкі иншї рэди і поради, оповіданя і поезию, новини в ціло сьвіта і т. д.

Телеграми

з дня 17. лютого.

Відень. На нинїшнім засїданю палати послів управитель мінїстерства судівництва др. Кляйн предложив проект закона в справі поправок в ґрунтових книгах в Галичині і на Буковині. Мінїстер рільництва Букоа і управитель

міністерства судівництва др. Кляйн відповідали на інтерпеляції, почім палата приступила до дальшої дискусії над справою рефундації. Пос. Форст іменем молодочехів заявляє, що та справа має засадниче значінє, а що правительство нічого доси не зробило для Чехів, тому они не мають до него довіря і будуть голосувати проти рефундації. Овісля забрав слово пос. Вольмаер (христ. соц.).

Будапешт. Угорський сойм зібрав ся нині на коротке засіданє. Гр. Анонїого і Кошута приняла опозиція грімкими овлесками. Президував найстарший віком посол з партії Кошута, Мадараш і на вступі заявив, що уважає своїм обовязком признати за неважне все те, що доконало правительство або пал. та проти закона (Оплески). Дальше заявив, що може вести наради лише на основі старого регуляміну, пожелав палаті успіху в праці і замкнув засіданє.

Відень. Міністер просвіти затвердив ухвалу колегії професорів, якою допускає ся д-ра Бронислава Губриневича на приватного доцента для історії польської літератури на львівськїм університеті.

Петербург. Сеї-ночі приїхав ту з Манджурії ген. Гріппенберг. На двірці привітав єго ген. Крилов.

Петербург. Професори дорватского університету порішили перервати виклади дня 14. вересня.

Варшава. Kuryer warsz. доносить, що здоровє оберпрокурора св. синода, Победоносцева, погіршило ся так, що він не може брати участи в державних справах, а навіть по повороті до здоровля буде мусів довше випочивати.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Ляйдема в Берліні
пордиує у внутрїшних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанїн).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личанівській ч. 19 а від 11—12 і від 4—5.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 1. марта 1905.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і свята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятницї High-Life представленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленям білетом на фотелі, ложі і I-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосоєу, які ждуть коло Віденьської каварні.

„Ще не вмерла Україна!“

Пісні патріотичні і народні,
зложив на фортепьян
ДЕНИС СІЧИНЬСКИЙ.

Часть I: Музика, Часть II: Текст. 152 пісень
Накладом книгарні і складу нот А. Штаудахера
спілка в Станиславові.

Ціна 6 корон. 123(6—10)

Набути можна у видавців і вї всіх книгарнях.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою
у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентовани на 4 проц і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів послужки можна прислати гроші чеками Щадивці поштовою; вкладати може кождей, навіть і нечлени; на жаданє авертає ся вкладку кожного часу, навіть без вповідженя (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 проц силату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вмагає ся першої гіпотеки або доброй поруки.

На поредацію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістра“.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів ако дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів „Джістер“ на церкви, бурса, школи і т. д. 31.733 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904.

Вкладки:	1.783.673 К.
Удїли членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 К.
Полички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Львовації:	169.456 К.
На рах. біжучим:	81.968 К.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потрученя
провізії або конітів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с.
(на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускїм Інституті для дівчат в Перемішлі

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просвіти“ бажаючи, щоби в кождей руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в похотно з золоченими витисками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Цілір веліковий. формат на ваір європейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% оуцету. Висилає ся тільки за надісланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСВІТИ“** у **Львові** (Ринок ч. 10).

„РУСКА ХАТА“

ілюстрована часопись літератури, штуки і сучасного життя

виходить кожного 5. і 20. в місяці в обемі 2 до 3 аркушів друку. Передплатя на цілий рік вносить 12 К.

Адрес адміністрації: Львів, Бляхарська ч. 8.

читайте!

Л. Лопатиньского

ПАРАЦЯ

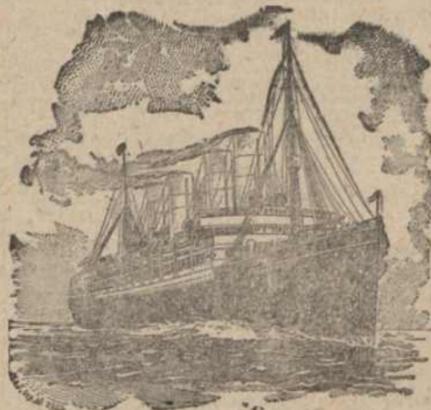
комедия в 3 актах зі сльівами

(з побуту літників)

відзначає ся невичерпанім йовіальним гумором і жвавим дивльогом. Ся комедия збогачує знатно галерию тинц у наших народних штуках так в кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії унослідженням недотепою, але протавно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етвичної і патріотичної свідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горуна у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

ІЗДА ДО АМЕРИКИ.

Ціна їзди

Гамбург-Новий Йорк

Поспїшними пароходами 7—9 днів	корон 190
Почтовими пароходами 10—11 днів	„ 166
Антверпія-Канада	„ 154
Гамбург-Буенос Айрес	„ 142

Всяких інформацій що до їзди до Америки Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім мори уділяє

Лінія: Гамбург-Америка.

Генеральний репрезентант для Галичини:

І. ЕТТІНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.

1—3)